

Održan okrugli sto "So za puteve – domaća ili uvozna"

U organizaciji Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli i firme "Solana" d.o.o. Tuzla, u prostorijama Tehnološkog fakulteta dana, 14.04.2011. god. održan je okrugli sto na temu "So za puteve – domaća ili uvozna".

Učesnici okruglog stola su bili:

Prof.dr. Izudin Kapetanović, direktor "Solana" d.o.o.

Amel Alagić, direktor JKP „Komrad“ Bihac

Dr.sc. Abdulah Ahmetović: „Tehnički, ekološki i ekonomski aspekti korištenja soli za posipanje puteva“

Prof.dr. Ranka Kubiček: „Fizičko – hemijske karakteristike depresiva ledišta“

Mr. sc. Mirsad Muratbegović: „Dozvoljene količine opasnih materija u soli za posipanje puteva“

Prof.dr. Mustafa Burgić :„ Korištenje tehnike i sredstava pri otklanjanju smetnji od poledice i snijega.

Prof.dr. Kadrija Hodžić :„Ekonomski značaj potrošnje domaće soli za puteve u Bosni i Hercegovini“

BiH godišnje utroši oko 40.000 tona soli za zimsko održavanje puteva, od čega je tek jedan mali dio domaća so, koja prema granulacijskom sastavu, koji je za domaće dobavljače osnovni faktor, ne odgovara za pomenutu aktivnost.

Prema riječima direktora Solane, prof.dr. Izudina Kapetanovića, tuzlanska so je dobra za izvoz u zemlje kao što su Austrija, Njemačka ili Slovenija, ali zbog pravilnika koji su na snazi u BiH naši putevi se posipaju isključivo uvoznom morskom soli, najčešće onom iz Egipta i Tunisa. Izlagači su danas iznijeli podatak da granulacija soli nije parametar prema kojem bi se trebalo odlučivati koju so koristiti za posipanje puteva. Kao jedan od aspekata naglasili su ekološki aspekt koji ukazuje da je domaća so ekološki neuporedivo prihvatljivija.

"Je li moguće da BiH više štiti svoje puteve i okoliš nego što to čine zemlje EU, ili je u pitanju nešto drugo? Riječ je o potpuno suprotnoj situaciji, situaciji u kojoj se naši putevi posipaju manje kvalitetnom i opasnijom solju nego što je to domaća tuzlanska so. Nije li to još jedan od primjeran kako tzv. uvozni lobiji na najdirektniji način, radi male osobne koristi sprječavaju razvoj domaće proizvodnje i to na vrlo opasan i duboko koruptivan način", pita se prof.dr. Izudin Kapetanović.

Po pitanju ekoloških aspekata, prof.dr. Izudin Kapetanović kaže da uvozna so sadrži oko dva posto netopivih materija, odnosno sastojaka koji direktno zagađuju okoliš, dok domaća so sadrži 0,008 posto takvih materija. Također navodi da se svakom tonom uvozne soli okoliš optereti sa 20 kilograma netopivih materija. "Ako pretpostavimo da je cijena ove soli oko 180 KM po toni, onda imamo nepotrebn gubitak ili trošak naših budžetskih para oko 50 hiljada KM. Sadržaj vlage u uvoznoj soli je dozvoljen do tri posto, što znači da uvozom 10 hiljada tona soli uvezemo i platimo 300 tona vode, što je dodatni trošak od oko 50 hiljada maraka, a domaća so sadrži 0,1 posto vlage", naglasio je Kapetanović.

Dr. sc. Abdulah Ahmetović sa Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli kazao je da uvozna so sadrži veliki postotak materija koje direktno utiču na uništavanje asfaltne podloge, tu se najprije misli na natrijum sulfat kojeg pomenuta so sadrži oko pet posto. Kazao je da se sa uvoznom soli uveze i 10 posto onoga što BiH iz te soli ne treba, odnosno onoga što je štetno za okoliš i stanovnike. "Ako se godišnje u BiH uveze oko 40.000 tona soli za posipanje puteva po cijeni od oko 180 KM po toni, to bi bila cijena između sedam i osam miliona KM godišnje. Mi mislimo da je puno bolje da te pare ostanu u BiH nego da ih damo nekom drugom. Također, uvozna so se ne kontroliše i mislim da oni koji je kupuju ne znaju ni šta kupuju ili neće da znaju ili vrlo dobro znaju šta rade jer se ovdje radi o ličnom interesu pojedinaca u ovoj državi", naglasio je dr. sc. Abdulah Ahmetović.

KP "Komrad" d.o.o. Bihac na čelu sa direktorom Amelom Alagićem u toku zime 2009/2010. godine izvršilo je na ulicama Bihaca usporedbu tuzlanske soli i morske soli koja se uvozi. Prema riječima direktora Alagića došli su do zaključka da brzina topljenja soli nije vezana sa granulacijom, da morska soli kada se samostalno koristi djeluje prema podlozi praveći rupe na ledu, dok tuzlanska

djeluje na kompletnu zaleđenu površinu odvajajući je od asfaltne podloge. "Utvrđeno je djelovanje tuzlanske soli na nižim temperaturama u odnosu na morsku. U dijelu gdje je korištena tuzlanska so dolazilo je i do sušenja podloge, a zbog kvalitete pakovanja bilo nam je lakše skladištiti je, pripremati za utovar i neposredno je koristiti na terenu, a najvažnije je da su udarne rupe poslije zime bile manje gdje je korištena domaća so", kazao je direktor Alagić i dodao da će se na ulicama Bihaća i nadalje koristiti tuzlanska so zbog njene kvalitete, a jedan od razloga je njena cijena jer je jeftinija od svih uvoznih morskih soli.

Dekanesa Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli, dr.sc. Amra Odošić je kazala da je cilj skupova poput današnjeg ukazati da domaći proizvodi po svim karakteristikama mogu parirati uvoznim proizvodima, a najčešće su i bolji od njih. Zaključeno je da bi svaka država trebala štiti domaću proizvodnju i domaće proizvode, posebno ondje gdje je kvalitet domaćeg proizvoda kao i njegova cijena istih karakteristika kao i uvozni proizvod, a naročito ako je domaći proizvod i kvalitetom i cijenom povoljniji od uvoznog proizvoda.

SLUŽBA ZA ODNOS S MEDIJIMA